

SLEZSKÉ GYMNÁZIUM, Opava, příspěvková organizace
Univerzitní gymnázium Slezské univerzity v Opavě
Zámecký okruh 29, 746 01 Opava

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY **(Školní preventivní strategie)**

školní rok: 2019-2027

zpracovala: Mgr. Kamila Tkáčová
školní metodička prevence

Obsah

1.	POPIS SOUČASNÉHO STAVU	4
1.1	ZAŘAZENÍ ŠKOLY	4
1.2	ZÁKLADNÍ FILOZOFIE NAŠÍ ŠKOLY A ŠVP	4
1.3	HISTORIE ŠKOLY	5
1.4	POPIS SOUČASNÉHO STAVU PROBLEMATIKY, KTEROU PROJEKT ŘEŠÍ	5
1.5	ÚDAJE O AKTIVITÁCH A PREZENTACI ŠKOLY NA VEŘEJNOSTI	5
1.5.1	Pořádá je Život dětem o.p.s.	7
2.	ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBNOSTI	8
3.	CÍLE PROJEKTU	8
3.1	DLOUHODOBÉ CÍLE	8
3.2	STŘEDNĚDOBÉ CÍLE	8
3.3	KRÁTKODOBÉ CÍLE	8
3.4	VYHODNOCOVÁNÍ STANOVENÝCH CÍLŮ	8
4.	VYMEZENÍ CÍLOVÉ SKUPINY	8
4.1	ŽÁCI SLEZSKÉHO GYMNÁZIA	8
4.2	PEDAGOGOVÉ SLEZSKÉHO GYMNÁZIA	9
4.3	VEŘEJNOST (RODIČE, RODINA AJ.)	9
4.4	SPECIFICKÉ CÍLOVÉ SKUPINY – POSKYTOVATELÉ SLUŽEB PRIMÁRNÍ PREVENCE	9
5.	NAVRŽENÝ ZPŮSOB REALIZACE	9
5.1	VNITŘNÍ ZDROJE	9
6.	METODY A FORMY, JAKÝMI BUDOU DÍLČÍ AKTIVITY ŘEŠENY	10
6.1	ŠKOLSKÁ RADA	10
6.2	STUDENTSKÝ PARLAMENT (ZIP)	10
6.3	SDRUŽENÍ RODIČŮ A PŘÁTEL ŠKOLY SGO, Z. S	10
6.4	SPOLUPRÁCE S RODIČI	10
6.5	POPIS NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH AKCÍ ŠKOLY	10
6.6	PROJEKTY A PROGRAMY, GRANTY	10
6.7	PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ	11
7.	RÁMCOVÝ A ČASOVÝ HARMONOGRAM	11
8.	PREVENTIVNÍ TÝM	11
9.	ÚLOHA ŠKOLNÍ METODIČKY PREVENCE	11

9.1	METODICKÁ A KOORDINAČNÍ ČINNOSTI	11
9.2	INFORMAČNÍ ČINNOSTI	12
9.3	PORADENSKÉ ČINNOSTI	12
10.	DŮLEŽITÉ DOKUMENTY PRO PRÁCI METODIČKY PREVENCE (PLATNÁ LEGISLATIVA)	13
11.	KONTAKTY	14

1. Popis současného stavu

1.1 Zařazení školy

Slezské gymnázium, Opava, příspěvková organizace

Ulice   Zámecký okruh 29
Obec   Opava
PSČ   746 01
Tel.   553 710 542

Druh školy:		střední škola
Studijní obor:		79-41-K/41 gymnázium
Vedení školy:	ředitelka školy zástupce ředitelky školy	Ing. Milada Pazderníková Mgr. Karel Kučera
	školní metodička prevence výchovný poradce	Mgr. Kamila Tkáčová Mgr. Lenka Weiglhoferová
e-mail	slezygym@slezygymopava.cz reditelka@slezygymopava.cz zastupce@slezygymopava.cz tkacova@slezygymopava.cz weiglhoferova@slezygymopava.cz	škola - sekretariát ředitelka školy zástupce ředitelky školy školní metodička prevence výchovná poradkyně
Preventivní tým	ředitelka školy zástupce ředitelky školy školní metodička prevence výchovná poradkyně	Milada Pazderníková Mgr. Karel Kučera Mgr. Kamila Tkáčová Mgr. Lenka Weiglhoferová

1.2 Základní filozofie naší školy a ŠVP

Je zaměřit se na nespécifickou primární prevenci, ale pracovat i se specifickou primární prevencí (řešit rizikové formy chování). Vzhledem k úrovni žáků SGO a atraktivním mimoškolním aktivitám, se na naší škole příliš nevyskytují formy rizikového chování. Naše snaha je působit na všechny žáky nejen ve výuce, ale i v době mimoškolních aktivit. Zaměřujeme se na aktivity umožňující rozvoj harmonické osobnosti, zdravý životní styl, rozvoj nadání, zájmů, pohybových, sportovních aktivit, podporující zdravý životní styl, osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, především práce v projektech zaměřen na růst osobnosti, humanitu, kooperaci a hlavně na rozvoj všech kompetencí obsažené v rámcovém vzdělávacím programu (RVP).

Primární prevenci řešíme formou přednáškové činnosti, práce s rizikovými skupinami (jedná se spíše o osobní kontakty - pohovory).

ŠPS a MPP vychází ze Strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v MSK a ŠVP, který jasně definuje dlouhodobé, střednědobé a krátkodobé cíle. Je naplánován tak, aby byl skutečně realizován a byl přizpůsoben potřebám žáků a pracovníků SGO.

Vzhledem k pozitivnímu klimatu školy se nám tato strategie osvědčila, pomáhá vytvářet zdravou atmosféru školy, která výrazně přispívá k prevenci rizikového chování. Důležitou zpětnou vazbou je i mínění opavské veřejnosti.

1.3 Historie školy

- od roku 1966 do roku 1991 vojenské gymnázium Jana Žižky z Trocnova (VGJŽ)
- po roce 1989 došlo ke snížení počtu žáků vojenských škol, včetně gymnázií, v rámci všeobecné úvahy o poskytnutí uvolněných kapacit vojenského školství pro studium civilní mládeže vzniká projekt civilní větve vojenského gymnázia Jana Žižky z Trocnova
- tento projekt začal roku 1992 a fungoval do roku 1995
- po zrušení VGJŽ od 1. 8. 1995 civilní větev VGJŽ byla přetransformována v samostatné Gymnázium, Krnovská 69 a to do 31. 12. 2002
- od 1. 1. 2003 nese nový název Slezské gymnázium, Opava, Krnovská 69
- od 1. 1. 2005 nese název Slezské gymnázium, Opava, příspěvková organizace

1.4 Popis současného stavu problematiky, kterou projekt řeší

Žáci Slezského gymnázia ve věku 15-19let, vítají možnost účastnit se projektů a aktivit, které jsou směřovány na spolupráci mezi učiteli a žáky, samotnými žáky i veřejností. Tím naplňujeme nespécifickou primární prevenci rizikového chování. Jsou to aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplné ho využívání a organizace volného času. Aktivity učí žáky dodržovat společenské pravidla, zdravý rozvoj osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

Právě díky této spolupráce se žáci cítí potřební a nalézají kladné ohodnocení své práce, na kterou se systematicky připravují. Mohou se i sami prezentovat tím, že se účastní projektů, na které se musí metodicky připravit. Pracují jak samostatně, tak i ve spolupráci s pedagogickým sborem i externisty. Ti jim jsou nápomocny radou, literaturou i metodickým vedením.

Projekty dle mínění žáků, učitelů a v neposlední řadě i opavské veřejnosti umožňují pozitivní vnímání Slezského gymnázia.

Výstupy projektů jsou jak krátkodobé, tak dlouhodobé. Všechny však směřují k využití volného času žáků, pozdější profesní orientaci, studiu na VŠ aj.

1.5 Údaje o aktivitách a prezentaci školy na veřejnosti

A. Divadelní soubor – „Bez názvu“

V rámci mimoškolních aktivit pracuje ve škole divadelní volnočasová aktivita "Bez názvu“, který svými programovými vystoupeními oživuje řadu oficiálních akcí pořádaných nejen školou, ale i dalšími partnerskými organizacemi. Pravidelně a úspěšně se zúčastňuje celostátních přehlídek a soutěží těchto souborů.

- nábor nových členů, jejich případné zapojení do nacvičených představení či výběr nové hry pro zpracování (možno i autorská tvorba ze strany žáků)

- účast na soutěžích (Přehlídka studentských divadel Ostrava, krajská přehlídka Nový Jičín, Náchodská prima sezona. Valašské křoví Slavičín, Štívadlo aj.) – podle nabídky a podle případného umístění
- vystoupení pro veřejnost - Klub Art Opava, programy pro obce (Velké Hoštice, ZŠ Malé Hoštice, ZŠ Slavkov, lázně Klimkovice aj.)

B. Projekt Eliška

Je to již 15 let spolupráce se speciální MŠ s handicapovanými dětmi. Žáci SGO

- vedou kroužky - muzikoterapie, ergoterapie, sportovního, keramiky.
- organizují Mikuláše, Maškaření, Pálení čarodějnic, Velikonoční nadílky, Dne dětí.

Důležitá je koordinace práce žáků s pedagogy MŠ Eliška. Díky ní dochází k výměně zkušeností, které obohacují všechny zúčastněné strany.

C. Projekt HELP P3

Projekt vznikl již v roce 2007 a je zaměřen na mládež ve věku 12 - 18 let. Skupina žáků Slezského gymnázia v prostorách našeho gymnázia předává formou prezentací informace o poruchách příjmu potravy. Slezské gymnázium se také stalo sídlem HELP P3 centra, jehož úkolem je být spojnicí mezi nemocnými a odborníky. Specializujeme se na poruchy příjmu potravy (anorexie, bulimie, bigorexie, ortorexie, obezity). Varujeme veřejnost před nebezpečím těchto závažných nemocí. Informujeme, jak se nemoci vyvarovat, jak ji rozpoznat, popř. popisujeme možné varianty léčby. Uvádíme kontakty na specializované odborníky a směřujeme na ně také klienty žádající o pomoc. Seznamujeme děti se zdravým stravováním a správným pitným režimem. Uvádíme vzorce výpočtů, kolik tekutin by měl člověk za den vypít a sníst.

D. ZIP – školní parlament

Činnost školního parlamentu je zaměřena na rozvoj osobnostního-kariérního růstu žáků, umožňuje žákům realizovat se v různých oblastech.

- sbírek
- Pišqworky
- GYMPLBANDS - koncert školních kapel SGO, se zaměřením na humanitu (nákup ortopedických pomůcek pro handicapované děti, výroba výrobků s cílem prodat a získat finanční prostředky pro handicapované, vyrobit výrobky a předat sociálně znevýhodněným či zdravotně postiženým)
- Šachový turnaj
- Den elegance spojený s Dnem učitelů
- organizace sportovních turnajů
- organizace společných setkávání žáků zapojených do projektů

E. projekt EMISE

Garantem projektu je ministr životního prostředí p. Brabec, hejtman MSK p. Vondrák i primátor města Opavy p. Navrátil. Emisaři se zabývají znečištěným ovzduším a pomáhají pomocí osvětových akcí šířit myšlenku změnit přístup ke třídění odpadu a správnému topení, dále pomáhají informovat veřejnost o kotlíkových dotacích. Od roku 2017 se zabývají světelným znečištěním, vlivem na zdraví lidí, změnou legislativy. Pravidelné setkávání s politiky (SMO Opava, KÚ Ostrava, PS a Senát Praha, EP a EK Brusel) a prezentace témat

učí žáky společenské odpovědnosti. V rámci projektů dochází na SGO žáci základních škol, které emisari pod dohledem učitelů vzdělávají v oblasti chemie, fyziky a legislativy.

F. projekt TV SGO

Ve školní roce 2012-2013 vznikla Televize SGO, ta se podílí se na natáčení reportáží, rozhovorů. Žáci se naučili organizovat tým, vytvářet scénáře. Velkou měrou pomáhá náš bývalý žák Mgr. Martin Petrásek, který pracuje pro ústav fyziky Filozoficko-přírodovědecké fakulty SLU v Opavě. TV SGO natáčela reportáže z FC Opava a nyní natáčí reportáže z BK Opava. Žáci spolupracují i s Českou televizí.

G. Charitativní akce

Slezské gymnázium se řadí ke školám, které se hojně zapojují do aktivit v oblasti charitativních počinů. Příkladem mohou být následující aktivity:

Sbírka Bílá pastelka – Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých se každý rok obrací na žáky Slezského gymnázia s prosbou o pomoc při organizaci celostátní sbírky. Prodej bílé pastelky, symbol „barev“ světa nevidomých.

Potravinová sbírka - Potravinová sbírka se koná u příležitosti Mezinárodního dne za vymýcení chudoby, který se každoročně slaví 17. října. Cílem této akce je sběr potravin od dárců, které jsou pak předány lidem v nouzi (např. rodiče s dětmi žijící v azylových domech, osoby bez domova, obyvatelé vyloučených lokalit aj.). Získané potraviny zaměstnanci Potravinové banky prostřednictvím svých partnerských neziskových organizací (Charita, Armáda spásy, Slezská diakonie a další) přerozdělují potřebným cílovým skupinám.

Srdíčkové dny - Srdíčkové dny jsou veřejnou sbírkou na pomoc rodinám s vážně nemocnými dětmi. Pořádají se na jaře, na podzim a v zimě (naše škola se účastní v zimě).

1.5.1 Pořádá je Život dětem o.p.s.

Posláním obecně prospěšné společnosti Život dětem je pomoc nemocným, handicapovaným a opuštěným dětem v rámci celé České republiky, které se ocitnou v obtížné životní situaci a potřebují odbornou pomoc a podporu svého okolí.

H. Taneční

Jako každoročně žáci druhého ročníku absolvují kurz tance a společenského chování. Deset tanečních lekcí vrcholí v podobě tzv. závěrečné lekce, na kterou jsou již tradičně zváni rodiče účastníků, ale také i pedagogové.

CH. Soutěže

Žáci jsou zapojeni do množství soutěží, které vzdělávají v oblasti legislativy, občanské odpovědnosti, vzdělávání v oblasti rizikového chování

I. Volnočasové aktivity

Volný čas mohou žáci trávit během volnočasových aktivit, které vedou pedagogové SGO viz webové stránky školy (www.slezygymopava.cz) – volnočasové aktivity. Žáci Slezského gymnázia se během školního roku zúčastňují řady soutěží a olympiád od školní úrovně až po úroveň mezinárodní, a to jak v soutěžích vědomostních, tak sportovních.

2. Zdůvodnění potřeby

Snažíme se pro žáky nalézt aktivity, které je motivují k aktivnímu přístupu k životu, nepropadat frustracím a depresím, které prožívají. Osvědčily se projekty, které dávají žákům možnost realizovat se, vzdělávat se a pomáhat. Důležitá je koordinace práce žáků s učiteli. Díky ní dochází k výměně zkušeností, které obohacují všechny zúčastněné strany.

3. Cíle projektu

3.1 Dlouhodobé cíle

- pozitivní klima školy
- zvýšení aktivity učitelů v mimoškolní činnosti
- koordinace a spolupráce se členy preventivního týmu (vedení školy, výchovná poradkyně, školní metodička prevence), pedagogický sbor a nepedagogičtí pracovníci školy
- monitorování rizikového chování (RPCH) a řešit je

3.2 Střednědobé cíle

- působení na kvalitu vztahů v pedagogickém sboru
- zlepšení komunikace mezi učiteli navzájem, učiteli a žáky, učiteli a rodiči, žáky a rodiči

3.3 Krátkodobé cíle

- jsou rozpracovány včetně forem i metod v MPP a jsou pravidelně aktualizovány

3.4 Vyhodnocování stanovených cílů

Výsledky sebehodnocení školy probíhá u pedagogických pracovníků prostřednictvím:

- SWOT analýzy dle potřeby školy (ZIP, učitelé)
- kontroly IRP (individuálního rozvojového plánu) učitelů
- tvorba portfolií žáků
- ankety, dotazníky po jednotlivých akcích
- sociologické výzkumy žáků 2. ročníku

4. Vymezení cílové skupiny

4.1 Žáci Slezského gymnázia

Cíl pro cílovou skupinu je totožný se Strategií primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže v MSK za období 2019 - 2027 - tzn. působení v oblasti prevence rizikových projevů chování je dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku, tzn. dítě/žák

- s posílenou duševní odolností vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům,
- schopné dělat samostatná (a pokud možno správná) rozhodnutí při vědomí všech alternativ
- s přiměřenými sociálně psychologickými dovednostmi
- schopné řešit problémy, případně schopné nalézt pomoc při jejich řešení,
- podílející se na tvorbě prostředí a životních podmínek,
- otevřené a pozitivně nastavené k sociálním vztahům,
- aktivně přijímající zdravý životní styl (životospráva, sportovní a kulturní aktivity)

4.2 Pedagogové Slezského gymnázia

Kvalifikovaní pedagogové s odpovídajícím vzděláním, s dobrými komunikačními schopnostmi a s patřičnou psychologickou přípravou. Svým osobnostním a profesním profilem se pedagog pozitivně podílí na vývoji sebeuvědomění dětí a žáků.

4.3 Veřejnost (rodiče, rodina aj.)

Cílem je aktivní zapojení veřejnosti do prevence rizikového chování a to prostřednictvím dostatečného informování a aktivit specificky zaměřených na tuto cílovou skupinu. Stejně tak je cílem přijetí zodpovědnosti za vlastní chování jako zdroj odkazu dalším generacím.

4.4 Specifické cílové skupiny – poskytovatelé služeb primární prevence

- poskytovatelé preventivních aktivit, kteří působí ve školách či školských zařízeních
- školní metodička prevence
- výchovná poradkyně
- nestátní neziskové organizace
- KHS, Policie ČR, Městská policie, PMS, OSPOD, univerzity, aj.

5. Navržený způsob realizace

5.1 Vnitřní zdroje

- práce školní metodičky prevence
- práce výchovné poradkyně
- práce třídních učitelů
- přímá práce s žáky
- přímá práce s pedagogickými pracovníky
- práce předmětových skupin
- práce školské rady
- práce školního parlamentu (ZIP)
- sportovní akce
- práce na projektech MŠ Eliška, HELP P3
- zorganizování adaptačního kurzu

5.2 Vnější zdroje

- spolupráce s okresní metodičkou prevence Mgr. Šimečkovou
- spolupráce s krajskou metodičkou prevence Mgr. Matějkovou
- spolupráce s externími pracovníky institucí (nabízející poradenství soc. patologické jevy) např. Pedagogicko psychologická poradna, Elim, psychology, psychiatry, policie ČR, Městská policie, Probační a mediační služba, Charita aj.
- spolupráce s externími pracovníky (nabízející výchovně-vzdělávací činnost) – Slezská univerzita, MŠ Eliška, školská zařízení, instituce podílejících se na projektech aj.
- besedy a přednášky

6. Metody a formy, jakými budou dílčí aktivity řešeny

6.1 Školská rada

Školská rada se po svém zvolení pravidelně schází a řeší stěžejní problémy. Je orgánem školy umožňujícím zákonným zástupcům nezletilých žáků, zletilým žákům a žákům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy.

6.2 Studentský parlament (ZIP)

Na škole pracuje studentský parlament, jehož členové se scházejí každé úterý o velké přestávce u metodicky prevence a organizují akce pro žáky SGO.

6.3 Sdružení rodičů a přátel školy SGO, z. s

Cílem této spolupráce je zkvalitňování úrovně školní výuky, vytváření podmínek pro rozvoj duševních a fyzických schopností žáků a zejména podpora jejich volnočasových aktivit.

V souladu se stanovami Sdružení finančně zabezpečuje oceňování žáků za výborné studijní výsledky, za vzornou reprezentaci školy jak v oblasti kulturní, tak i sportovní, dále hradí náklady spojené s účastí žáků na soutěžích, seminářích a exkurzích zvyšujících účinnost výchovně-vzdělávacího procesu a mnoho dalších aktivit, které škola nemůže finančně zabezpečovat.

6.4 Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou pravidelně informováni o dění ve škole prostřednictvím - webových stránek, Školské rady při Slezském gymnáziu Opava, Sdružení rodičů a přátel školy.

Dále mají rodiče možnost hovořit s učiteli a informovat se na známky, chování nejen v době určených třídních schůzek, ale v rámci konzultačních hodin. Mnozí rodiče využívají možnosti telefonicky, nebo emailem se informovat o svých dětech (v dopoledních, odpoledních i večerních hodinách) s třídním učitelem. Možnost ověřování absence svých dětí v Bakalářích. Pro rodiče i žáky se 2x ročně (prosinec, leden) pořádá „Den otevřených dveří“.

Rodiče se finančně spolupodílejí na projektech školy prostřednictvím sponzorských darů.

6.5 Popis nejdůležitějších akcí školy

Pro zvýšení kvality výuky a rozšíření celkového přehledu žáků gymnázia pořádá škola během roku celou řadu akcí, které mají za úkol rozšířit a upevnit poznatky získané teoretickým vyučováním. Pomáhají rovněž ve výchovné části působení školy.

Adaptační kurz – žáci nastupující do prvního ročníku se účastní třídního adaptačního kurzu v Mokřinkách u Opavy s nástupem do školy. Akce je na základě velmi dobrého ohlasu jak mezi žáky, tak rodiči vysoce hodnocena, především pro možnost bližšího poznání se svým třídním učitelem a také pro navázání vzájemných kontaktů, které jsou základem pro budoucí fungující třídní kolektiv. Adaptační kurz probíhá u všech tříd současně.

6.6 Projekty a programy, granty

- projekt HELP P3
- projekt spolupráce s Magistrátem města Opavy
- projekt MŠ Eliška
- projekt EMISE
- projekt Televize SGO

6.7 Prevence rizikového chování

- účast školního metodika na schůzkách metodičkou prevence v PPP Mgr. Šimečkovou a krajskou koordinátorkou prevence Mgr. Matějkovou. Není problém oslovit je i osobně a řešit vzniklé problémy.
- snaha o neustálou informovanost s děním ve škole, spolupráce ped. pracovníků
- neustálé vzdělávání školní metodičky prevence, výchovné poradkyně a dalších pedagogických pracovníků
- spolupráce s institucemi, které napomáhají se vzděláváním žáků
- spolupráce s institucemi, které nabízejí žákům odbornou pomoc (pedagogicko-psychologická poradna aj.)

7. Rámcový a časový harmonogram

viz plány předmětových komisí

- humanitních předmětů
- přírodovědných předmětů
- cizích jazyků
- informačních a komunikačních technologií
- tělesné výchovy a základů společenských věd

8. Preventivní tým

Supervize se provádí aktuálně a pravidelně.

Vedení školy	ředitelka školy zástupce ředitelky školy školní metodička prevence výchovná poradkyně	Ing. Milada Pazderníková Mgr. Karel Kučera Mgr. Kamila Tkáčová Mgr. Lenka Weiglhoferová
Okresní metodička prevence		Mgr. Lucie Šimečková
Krajská metodička prevence		Mgr. Andrea Matějková

9. Úloha školní metodičky prevence

9.1 Metodická a koordinační činnosti

- 1) Koordinace tvorby a kontrola realizace minimálního preventivního programu školy.
- 2) Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislosti, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškození a dalšího rizikového chování žáků.
- 3) Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy apod.).
- 4) Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně

patologických jevů.

5) Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasizmu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkou přijímání kulturní a etnické odlišnosti.

6) Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence sociálně patologických jevů, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

7) Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu sociálně patologických jevů.

8) Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence sociálně patologických jevů v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.

9) Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

9.2 Informační činnosti

1) Zajišťování a předávání odborných informací o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.

2) Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.

3) Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence sociálně patologických jevů (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce i jednotliví odborníci).

9.3 Poradenské činnosti

1) Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy sociálně patologického chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli).

2) Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje sociálně patologických jevů u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj sociálně patologických jevů ve škole.

3) Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

10. Důležité dokumenty pro práci metodičky prevence (platná legislativa)

§7 vyhláška 72/2005

(1) Ředitel základní, střední a vyšší odborné školy zabezpečuje poskytování poradenských služeb ve škole školním poradenským pracovištěm, ve kterém působí zpravidla výchovný poradce a školní metodik prevence, kteří spolupracují zejména s třídními učiteli, učiteli výchov, případně s dalšími pedagogickými pracovníky školy. Poskytování poradenských služeb ve škole může být zajišťováno i školním psychologem nebo školním speciálním pedagogem.

(2) Ve škole jsou zajišťovány poradenské služby v rozsahu odpovídajícím počtu a vzdělávacím potřebám žáků školy zaměřené zejména na

- a) poskytování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- b) sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření,
- c) prevenci školní neúspěšnosti,
- d) kariérové poradenství spojující vzdělávací, informační a poradenskou podporu k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění,
- e) podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami,
- f) podporu vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných,
- g) průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi a vytváření příznivého sociálního klimatu pro přijímání kulturních a jiných odlišností ve škole a školském zařízení,
- h) včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů,
- i) předcházení všem formám rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace,
- j) průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou,
- k) metodickou podporu učitelům při použití psychologických a speciálně pedagogických postupů ve vzdělávací činnosti školy,
- l) spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci,
- m) spolupráci školy při poskytování poradenských služeb se školskými poradenskými zařízeními.

(3) Škola zpracovává a uskutečňuje program poradenských služeb ve škole, který zahrnuje popis a vymezení rozsahu činností pedagogických pracovníků uvedených v odstavci 1, preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.

(4) Pedagogičtí pracovníci uvedení v odstavci 1 se podílejí na zajišťování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, poskytují součinnost školským poradenským zařízením a spolupracují s orgány veřejné moci za účelem ochrany práv žáků.

(5) Škola spolupracuje se školským poradenským zařízením také v oblasti dalších služeb zajišťovaných pro žáky podle standardních činností uvedených v přílohách č. 1 a 2 k této vyhlášce a služeb zajišťovaných školou.

- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

- Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních č. 72/2005 Sb. dle Školského zákona č. 561/2004 Sb.
- Vyhláška č. 116/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ze dne 15. dubna 2011, která nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2011
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje – Odbor školství, mládeže a sportu <https://www.msk.cz/cz/skolstvi/dlouhodobé-zamery-40555>
- Strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže v Moravskoslezském kraji na období 2019-2027
https://www.msk.cz/verejna_sprava/prilohy_usneseni.html?cp=1&rz=z&s=13&cu=1613&d=2019-09-12
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních Č. j. MSMT- 22294/2013-1
- Metodické pokyny z MŠMT – uložené na Moodle Slezského gymnázia, Opava, p. o.

11. Kontakty

Každoročně aktualizované kontakty – viz Moodle SGO

Zpracovala: Mgr. Kamila Tkáčová
Dne: 20. listopadu 2019